KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2020/2146

2020 m. rugsėjo 24 d.

kuriuo dėl išimtinių ekologinės gamybos taisyklių papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/848

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007 ([1]), ypač į jo 22 straipsnio 1 dalies b ir c punktus,

kadangi:

(1) Reglamento (ES) 2018/848 III skyriuje nustatytos bendrosios ekologiškų produktų gamybos taisyklės;

(2) tam tikri įvykiai, pavyzdžiui, ekstremalūs klimato reiškiniai arba plačiai paplitusios gyvūnų ar augalų ligos, gali padaryti didelį poveikį ekologinei gamybai nukentėjusiuose Sąjungos ūkiuose ar gamybos vienetuose. Siekiant sudaryti sąlygas tęsti arba atnaujinti ekologinę gamybą, Reglamente (ES) 2018/848 numatyta galimybė priimti išimtines gamybos taisykles, jei jos taikomos tik tomis aplinkybėmis, kurias galima priskirti katastrofinėms aplinkybėms Sąjungoje, atsižvelgiant į ekologinės pusiausvyros, klimato ir vietos sąlygų skirtumus atokiausiuose Sąjungos regionuose;

(3) atsižvelgiant į tai, kad valstybėse narėse gali susiklostyti įvairių atvejų ir aplinkybių, ir į tai, kad nėra patirties taikant Reglamento (ES) 2018/848 22 straipsnį, šiuo etapu neįmanoma Sąjungos lygmeniu nustatyti bendrų kriterijų, pagal kuriuos būtų galima nustatyti, ar kokią nors padėtį galima priskirti katastrofinėms aplinkybėms. Tačiau reikėtų nustatyti, kad valstybė narė, kurioje susiklostė tokia padėtis, turėtų priimti oficialų sprendimą, kuriuo tokia padėtis būtų pripažinta katastrofinėmis aplinkybėmis. Tas oficialus sprendimas turėtų būti priimtas dėl visos vietovės arba dėl atskiro veiklos vykdytojo;

(4) išimtinių gamybos taisyklių taikymą Sąjungoje reikia apriboti tiek, kiek tai tikrai būtina siekiant tęsti arba atnaujinti ekologinę gamybą. Todėl šiame reglamente numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos turėtų būti taikomos ribotą laiką ir tik nukentėjusioms gamybos rūšims arba, kai tinkama, žemės sklypams, taip pat visiems susijusiems atitinkamos vietovės veiklos vykdytojams arba atskiram veiklos vykdytojui, kuriam taikomas oficialus sprendimas;

(5) šiame reglamente būtina nustatyti išimtines gamybos taisykles – nukrypti leidžiančias nuostatas ir jų taikymo sąlygas, kurias galima būtų taikyti katastrofinių aplinkybių atveju augalams, ūkiniams gyvūnams, akvakultūrai ir vyno gamybai;

(6) tais atvejais, kai nuo katastrofinių aplinkybių nukentėjęs veiklos vykdytojai negali gauti ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos arba perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio augalų dauginamosios medžiagos, naudojamos auginant ekologiškus augalus ir gaminant ekologiškus augalinius produktus, išskyrus augalų dauginamąją medžiagą, tiems veiklos vykdytojams būtina numatyti galimybę tam tikromis sąlygomis naudoti neekologišką augalų dauginamąją medžiagą;

(7) jei ūkyje arba gamybos vienete pasitaiko didelio gyvūnų, įskaitant bites ar kitus vabzdžius, gaištamumo atvejų, o veiklos vykdytojai negali gauti ekologiškai augintų gyvūnų, bičių ar kitų vabzdžių, kad galėtų atnaujinti savo bandą ar pulką arba pakeisti jų sudėtį, tiems veiklos vykdytojams būtina numatyti galimybę tam tikromis sąlygomis naudoti neekologiškai augintus gyvūnus;

(8) dėl tam tikrų ekstremalių klimato reiškinių, pavyzdžiui, didelių sausrų ar potvynių, gali smarkiai sumažėti galimybė gauti ekologiškų pašarų arba perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio pašarų, todėl nukentėjusiems veiklos vykdytojams būtina numatyti galimybę ūkinius gyvūnus šerti neekologiškais pašarais;

([1]) OL L 150, 2018 6 14, p. 1.

(9) dėl tam tikrų įvykių, pavyzdžiui, žemės drebėjimų ar potvynių, gali būti iš dalies sunaikintos ganyklos ar pastatai, kurie naudojami ūkiniams gyvūnams ūkyje ar gamybos vienete, todėl nukentėjusiems veiklos vykdytojams būtina numatyti galimybę nukrypti nuo įpareigojimo ūkinius gyvūnus ganyti arba juos laikyti atsižvelgiant į didžiausią gyvūnų laikymo tankį pastatuose ir mažiausią jiems skirtą plotą (paviršių) uždarose patalpose bei lauko aikštelėse, kaip nustatyta įgyvendinimo akte, priimtame pagal Reglamento (ES) 2018/848 14 straipsnio 3 dalį;

(10) dėl tam tikrų ekstremalių klimato reiškinių, pavyzdžiui, didelių sausrų ar potvynių, gali smarkiai sumažėti galimybė gauti ekologiškų rupiųjų, žaliųjų ar džiovintų pašarų arba siloso, todėl nukentėjusiems veiklos vykdytojams būtina numatyti galimybę sumažinti sausosios medžiagos procentinę dalį galvijų, avių, ožkų ir arklinių šeimos gyvūnų dienos racione su sąlyga, kad bus patenkinti gyvūnų mitybos poreikiai skirtingais jų vystymosi etapais;

(11) dėl tam tikrų įvykių (išskyrus klimato sąlygas), pavyzdžiui, gaisrų ar žemės drebėjimų, bitėms gali smarkiai sumažėti nektaro ir žiedadulkių, todėl tais atvejais, kai kyla pavojus bičių kolonijų išlikimui, būtina numatyti galimybę bičių kolonijas maitinti ekologišku medumi, ekologiškomis žiedadulkėmis, ekologiškais cukraus sirupais arba ekologišku cukrumi;

(12) dėl tam tikrų įvykių, pavyzdžiui, ekstremalių klimato sąlygų, gaisrų ar žemės drebėjimų, tam tikrose vietovėse gali smarkiai sumažėti nektaro ir žiedadulkių šaltinių, todėl tais atvejais, kai kyla pavojus bičių kolonijų išlikimui, nukentėjusiems veiklos vykdytojams būtina numatyti galimybę perkelti bičių kolonijas į vietoves, kuriose nebūtinai daugiausia auga ekologiškos augalinės kultūros arba savaiminė augmenija, arba ne pagal ekologinio valdymo reikalavimus tvarkomi miškai arba augalinės kultūros, kuriems taikomi tik mažą poveikį aplinkai darantys metodai;

(13) jei ūkyje arba gamybos vienete pasitaiko didelio akvakultūros gyvūnų gaištamumo atvejų, o veiklos vykdytojai negali gauti ekologiškai augintų akvakultūros gyvūnų, kad galėtų atnaujinti savo išteklius arba pakeisti jų sudėtį, tiems veiklos vykdytojams būtina numatyti galimybę tam tikromis sąlygomis naudoti neekologiškai augintus akvakultūros gyvūnus;

(14) tais atvejais, kai tam tikros katastrofinės aplinkybės neigiamai paveikia ekologiškų vynuogių sanitarinę būklę, siekiant gauti panašų galutinį produktą nukentėjusiems vyno gamintojams būtina numatyti galimybę naudoti daugiau sieros dioksido nei didžiausias kiekis, nustatytas pagal Reglamento (ES) 2018/848 24 straipsnio 9 dalį priimtame įgyvendinimo akte, tačiau bet kuriuo atveju ne daugiau nei didžiausias kiekis, nustatytas Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2019/934 ([2]) I priedo B dalyje;

(15) siekiant skaidrumo ir kontrolės, būtina, kad valstybės narės ir Komisija, naudodamosi kompiuterine sistema, suderintai dalytųsi informacija apie taikomas nukrypti leidžiančias nuostatas;

(16) būtina užtikrinti, kad veikos vykdytojai, kuriems buvo leista taikyti nukrypti leidžiančias nuostatas, laikytųsi nustatytų nukrypti leidžiančių nuostatų taikymo sąlygų. Kontrolės tikslais veiklos vykdytojai turėtų saugoti dokumentus, įrodančius, kad jiems buvo leista taikyti tam tikras su jų veikla susijusias nukrypti leidžiančias nuostatas ir kad jie laikosi su tomis nuostatomis susijusių sąlygų;

(17) siekiant aiškumo ir teisinio tikrumo, šis reglamentas turėtų būti taikomas nuo Reglamento (ES) 2018/848 taikymo dienos,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Katastrofinių aplinkybių pripažinimas

1. Reglamento (ES) 2018/848 22 straipsnio 1 dalyje nurodytų išimtinių gamybos taisyklių taikymo tikslais, kad padėtį būtų galima priskirti katastrofinėms aplinkybėms, susidariusioms dėl nepalankaus klimato reiškinio, gyvūnų ligų, su aplinka susijusio (ekologinio) įvykio, gaivalinės nelaimės arba katastrofinio įvykio, taip pat dėl bet kokių panašių aplinkybių, ji turi būti pripažinta katastrofinėmis aplinkybėmis oficialiu valstybės narės, kurioje susidarė tokia padėtis, sprendimu.

([2]) 2019 m. kovo 12 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/934, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013 nuostatos dėl vynuogių auginimo zonų, kuriose galima padidinti alkoholio koncentraciją, leidžiamų vynininkystės metodų ir apribojimų, taikytinų vynuogių produktų gamybai ir laikymui, mažiausios procentinės alkoholio koncentracijos šalutiniuose produktuose bei tų produktų šalinimo ir OIV bylų paskelbimo (OL L 149, 2019 6 7, p. 1).

2. Priklausomai nuo to, ar katastrofinės aplinkybės daro poveikį konkrečiai vietovei ar atskiram veiklos vykdytojui, pagal 1 dalį priimtas oficialus sprendimas skiriamas atitinkamai vietovei ar veiklos vykdytojui.

2 straipsnis

Nukrypti leidžiančių nuostatų taikymo sąlygos

1. Priėmus 1 straipsnyje nurodytą oficialų sprendimą, kompetentingos institucijos, nustačiusios nukentėjusius veiklos vykdytojus atitinkamoje vietovėje arba gavusios atitinkamo atskiro veiklos vykdytojo prašymą, gali leisti taikyti 3 straipsnyje nurodytas atitinkamas nukrypti leidžiančias nuostatas ir su jomis susijusias sąlygas, jei tos nukrypti leidžiančios nuostatos ir sąlygos taikomos:

a) ribotą laikotarpį ir ne ilgiau, nei būtina, ir jokiu būdu ne ilgiau kaip 12 mėnesių, siekiant tęsti arba atnaujinti ekologinę gamybą, vykdytą prieš šių nukrypti leidžiančių nuostatų taikymo pradžios datą;

b) tik nukentėjusioms gamybos rūšims arba, kai tinkama, žemės sklypams ir

c) visiems susijusiems ekologinės gamybos veiklos vykdytojams atitinkamoje vietovėje arba tik atitinkamam atskiram veiklos vykdytojui, atsižvelgiant į konkretų atvejį.

2. 1 dalyje nurodytų nukrypti leidžiančių nuostatų taikymas nedaro poveikio Reglamento (ES) 2018/848 35 straipsnyje nurodytų sertifikatų galiojimui tuo laikotarpiu, kai taikomos nukrypti leidžiančios nuostatos, su sąlyga, kad atitinkamas (-i) veiklos vykdytojas (-ai) atitinka sąlygas, kuriomis nustatytos nukrypti leidžiančios nuostatos.

3 straipsnis

Konkrečios nuo Reglamento (ES) 2018/848 nukrypti leidžiančios nuostatos

1. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2018/848 II priedo I dalies 1.8.1 punkto, tais atvejais, kai auginant augalus ir gaminant augalinius produktus, išskyrus augalų dauginamąją medžiagą, neįmanoma naudoti ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos arba perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio augalų dauginamosios medžiagos, gali būti naudojama neekologiška augalų dauginamoji medžiaga, su sąlyga, kad laikomasi to priedo I dalies 1.8.5.3 punkto ir, kai tinkama, to priedo I dalies 1.7 punkto reikalavimų.

2. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2018/848 II priedo II dalies 1.3.1 punkto, tai atvejais, kai yra didelis gyvūnų gaištamumas ir nėra ekologiškai augintų gyvūnų, bandą ar pulką galima atnaujinti arba pakeisti jų sudėtį naudojant neekologiškai augintus gyvūnus, su sąlyga, kad laikomasi to II priedo II dalies 1.2.2 punkte nurodytų atitinkamų perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpių.

Pirma pastraipa *mutatis mutandis* taikoma bičių ir kitų vabzdžių auginimui.

3. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2018/848 II priedo II dalies 1.4.1 punkto b papunkčio, tais atvejais, kai pašarų produkcija prarandama arba yra nustatomi apribojimai, ūkinius gyvūnus galima šerti neekologiškais pašarais, o ne perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio pašarais arba ekologiškais pašarais.

4. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2018/848 II priedo II dalies 1.4.2.1, 1.6.3 ir 1.6.4 punktų, tais atvejais, kai nukenčia ūkinių gyvūnų gamybos vienetas, ganymas ekologiškuose žemės plotuose, gyvūnų laikymo tankis pastatuose ir mažiausias jiems skirtas plotas (paviršius) uždarose patalpose bei lauko aikštelėse, kaip nustatyta pagal to reglamento 14 straipsnio 3 dalį priimtame įgyvendinimo akte, gali būti pakoreguotas.

5. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2018/848 II priedo II dalies 1.9.1.1 punkto f papunkčio, tais atvejais, kai pašarų produkcija prarandama arba yra nustatomi apribojimai, į dienos racioną įeinančios sausosios medžiagos, kurią sudaro rupieji, žalieji ar džiovinti pašarai arba silosas, procentinė dalis gali būti sumažinta su sąlyga, kad patenkinami gyvūnų mitybos poreikiai skirtingais jų vystymosi etapais.

6. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2018/848 II priedo II dalies 1.9.6.2 punkto b papunkčio, tais atvejais, kai pavojus bičių kolonijų išlikimui kyla dėl kitų priežasčių nei klimato sąlygos, jos gali būti maitinamos ekologišku medumi, ekologiškomis žiedadulkėmis, ekologiškais cukraus sirupais arba ekologišku cukrumi.

7. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2018/848 II priedo II dalies 1.9.6.5 punkto a ir c papunkčių, tais atvejais, kai kyla pavojus bičių kolonijų išlikimui, kolonijas galima perkelti į vietoves, neatitinkančias bitynų įrengimo nuostatų.

8. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2018/848 II priedo III dalies 3.1.2.1 punkto a papunkčio, tai atvejais, kai yra didelis akvakultūros gyvūnų gaištamumas ir nėra ekologiškai augintų gyvūnų, akvakultūros išteklius galima atnaujinti ar pakeisti jų sudėtį naudojant neekologiškai augintus akvakultūros gyvūnus, su sąlyga, kad paskutiniai du auginimo ciklo trukmės trečdaliai valdomi pagal ekologinio valdymo reikalavimus.

9. Nukrypstant nuo įgyvendinimo akto, priimto pagal Reglamento (ES) 2018/848 24 straipsnio 9 dalį, kuriuo visų pirma nustatomos produktų ir medžiagų, kuriuos leidžiama naudoti ekologinėje gamyboje, naudojimo sąlygos, tais atvejais, kai dėl ekologiškų vynuogių sanitarinės būklės vyno gamintojas panašiam galutiniam produktui gauti privalo naudoti daugiau sieros dioksido nei ankstesniais metais, vyno sektoriaus produktų gamyboje sieros dioksidą galima naudoti neviršijant Deleguotojo reglamento (ES) 2019/934 I priedo B dalyje nustatyto didžiausio kiekio.

4 straipsnis

Stebėsena ir ataskaitų teikimas

1. Valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie savo kompetentingų institucijų pagal šį reglamentą nustatytas nukrypti leidžiančias nuostatas, naudodamosi Komisijos sukurta kompiuterine sistema, kuri sudaro sąlygas elektroniniu būdu keistis dokumentais ir informacija.

2. Visi veiklos vykdytojai, kuriems taikomos nustatytos nukrypti leidžiančios nuostatos, saugo dokumentus, patvirtinančius jiems nustatytas nukrypti leidžiančias nuostatas ir tai, kaip jie naudojasi tomis nuostatomis jų taikymo laikotarpiu.

3. Valstybių narių kompetentingos institucijos arba atitinkamais atvejais kontrolės institucijos ar kontrolės įstaigos tikrina, ar veiklos vykdytojai laikosi nustatytų nukrypti leidžiančių nuostatų taikymo sąlygų.

5 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2022 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2020 m. rugsėjo 24 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN